

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 307. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386809488/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

kald i Spentrup-Gassum sogne. Også det har vel ansporet ham til at blive selvstændig redaktør af et nyt tidsskrift, der i sin hensigt ikke adskilte sig væsentligt fra tidens standardleveringer af gode og hurtigt glemte historier.

Men Blicher kendte nu sin kompetence. Med let og hurtig hånd var han i stand til at skrue en bevægende historie sammen. Han kendte håndværket og vidste han kunne tjene penge på det. Således udrustet skriver han inden for et par år tre noveller som er på niveau med *Brudstykker af en Landsbydegn's Dagbog*, men som i slående grad udvider hans suveræne leg med spillet mellem begivenhederne og den der beretter om dem: Fortælleren er både den der skaber historien – og lider under den.

Det eksisterer en sej myte om Blichers unge kones erotiske letfærdighed. Kombineret med den konkrete historie om, hvordan han overraskede hende i sengen med en elsker en decembermorgen i 1827, da han var stået tidligt op for at skrive i morgens ro og ensomhed, har den været med til at overbevise generationer af læsere om, at novellen *Sildig Opvaagnen* handler om hans egen ulykke, om hvor hensynsløst han blev behandlet af sin meget uadventede og promiskuøse kone.

Hvis den konkrete historie ligger bag novellen, kan man kun imponeres af Blichers kunstneriske omsætning af virkelighed til fiktion. For ved nærmere eftersyn handler novellen jo nok så meget om den der fortæller den, som om det der bliver fortalt. Pastor Wilhelm C* er ikke identisk med Blicher. Hans rædselsvækkende historie om, hvordan et kvindeligt uhyre, en vampyr, samvittighedsløst underminerer moral og sødelighed i den lille idylliske købstad – med menneskelig ulykke og selvmord til følge – er ikke holdbar, hvilket afsløres på mange niveauer i hans fortællings konstruktion. Det gør den imidlertid blot mere spændende og frygt-indgydende.

Når læserens opmærksomhed flyttes fra historiens drama, dens sensationelle afsløring af hvad der foregik gennem samfulde tyve år bag den pæne borgerlige facade i provinsbyen, til hvordan fortælleren som tilsyneladende udenforstående er dybt involveret i sin beretning, er gysset langt mere omfattende. Et uhyre kan jo bekæmpes – men hvad stiller man op med et menneske, hvis menneskelighed man deler og hvis fortælling man bliver forført af, men hvis notoriske upålidelighed viser sig at være fortællingens inderste væsen?